

Sygn. akt V KK 318/21

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 września 2021 r.,

sprawy **D. S.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę,

od wyroku Sądu Okręgowego we W.

z dnia 24 marca 2021 r., sygn. akt IV Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 3 listopada 2020 r., sygn. akt V K [...].

### **p o s t a n o w i ł**

**I. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**

**II. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć  
skazanego.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z 3 listopada 2020 r., sygn. akt V K [...], D. S. został uznany za winnego popełnienia czynu wyczerpującego znamiona art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności. Rozstrzygnięto także o kosztach sądowych.

Sąd Okręgowy w W., po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, wyrokiem z 24 marca 2021 r., sygn. akt IV Ka [...] utrzymał w mocy wyrok Sądu I

instancji, zwalniając oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca D. S., który zaskarżając ten wyrok w całości na korzyść skazanego, zarzucił:

1. rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów postępowania, tj.:
  1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte rozpoznanie przez Sąd odwoławczy zarzutów wskazanych w apelacji Skazanego w odniesieniu do czynu zarzucanego w pkt I aktu oskarżenia, wskazujących na naruszenie przez Sąd pierwszej instancji art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., a mianowicie oceny materiału dowodowego z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, w jakim Sąd pierwszej instancji dokonał oceny zeznań świadków i przyjął na tej podstawie uznać, że skazany swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa skodyfikowanego w treści art. 207 § 1 k.k., chociaż z zeznań tych wynika, w szczególności, że:
    1. przesłuchiwanie świadkowie nie byli bezpośrednimi świadkami zdarzenia, podczas których skazany miałby stosować wobec pokrzywdzonych przemoc fizyczną oraz psychiczną
    2. skazany nie stosował wobec pokrzywdzonych przemocy fizycznej oraz psychicznej w obecności świadków,
    3. zeznania świadków, a to D. B., K. D. P., I. K., P. N., P. C. oraz P. M., złożone na rozprawie w zakresie dotyczącym zarzutu znęcania się, składają się z zaledwie kilku zdań potwierdzających jedynie fakt przeprowadzania interwencji w rodzinie oraz założenia Niebieskiej Karty, a w pozostałym zakresie świadkowie wspominali jedynie o awanturach, nie wyjaśniając przy tym jaki miały one przebieg, a w szczególności, czy można je uznać za elementy znęcania, czy też tylko i wyłącznie za zwykłe domowe kłótnie i sprzeczki wywołane na tle alkoholowym,
    4. zeznania tych świadków są niewystarczające aby uznać, że zachowanie skazanego wyczerpało znamiona przestępstwa znęcania się, co miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie, bowiem w przypadku prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd winien

przyjąć, że zachowanie skazanego nie wyczerpało znamion przestępstwa skodyfikowanego w art. 207 § 1 k.k.,

5. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nienależyte rozpoznanie przez Sąd odwoławczy zarzutów wskazanych w apelacji skazanego w odniesieniu do czynu zarzucanego w pkt I aktu oskarżenia, wskazujących na naruszenie przez Sąd pierwszej instancji art. 7 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., a mianowicie oceny materiału dowodowego z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, w jakim Sąd pierwszej instancji dokonał oceny opinii biegłego i na tej podstawie uznał, że skazany swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa skodyfikowanego w treści art. 157 § 2 k.k., chociaż ze sporządzonej opinii nie wynika jednoznacznie ażeby obrażenia stwierdzone u pokrzywdzonej E. S. powstały w wyniku uderzenia przez skazanego, w sytuacji kiedy biegły jedynie wskazał, że obrażenia te mogły powstać w wyniku uderzenia narzędziem/narzędziami tępokrawędzistymi, co również nie znajduje odzwierciedlenia w pozostałych ujawnionych dowodach,
6. art. 5 § 1 k.p.k. poprzez rażące naruszenie zasady domniemania niewinności polegające na uznaniu wymienionego winnym zarzucanych mu czynów, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie świadczy o jego winie, a sąd winien był uniewinnić skazanego,
7. art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rażące naruszenie zasady *in dubio pro reo*, polegające na rozstrzygnięciu obiektywnie występujących, a niedających się usunąć wątpliwości, jakie pojawiły się w niniejszej sprawie na niekorzyść skazanego, co w konsekwencji doprowadziło do przypisania mu sprawstwa przestępstwa, podczas gdy nie można w sposób kategoryczny przypisać mu winy w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.
8. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 207 § 1 k.k. poprzez zupełnie nieuzasadnione przyjęcie w ustalonym przez sąd orzekający stanie faktycznym, iż zrealizowane zostały znamiona przypisywanego skazanego przestępstwa znęcania się nad pokrzywdzonymi E. S. oraz Z. S..

Skarżący podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uniewinnienie skazanego od zarzucanych mu czynów, względnie o uchylenie wyroku wydanego przez Sąd

Okręgowy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator Okręgowy w W. w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Kasacja jest oczywiście bezzasadna i dlatego podlegała oddaleniu na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Należy przede wszystkim wskazać, że kasację można wnieść od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.) i tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Z powyższego jednoznacznie wynika, że jeśli brak jest w sprawie uchybień o charakterze bezwzględnych przyczyn odwoławczych, a do takich podstaw w kasacji nie odwoływał się skarżący, dla skuteczności tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia konieczne jest wskazanie innych rażących naruszeń prawa, rzutujących na treść wydanego w sprawie wyroku, których ranga jest zbliżona do kategorii bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Naruszeniami tymi ma być obciążony wyrok sądu odwoławczego, a nie sądu I instancji, a nadto nie chodzi tylko o formalne podniesienie wskazanego uchybienia, ale o wykazanie, że w realiach sprawy rzeczywiście zaistniało i mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Obróńca wprawdzie podniósł zarzuty o randze kasacyjnej, wskazując na naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. oraz obrazę przepisu prawa materialnego tj. 207 § 1 k.k., jednakże zarówno treść tych zarzutów, jak i uzasadnienie kasacji wskazują, że celem tego środka było spowodowanie nie kontroli wyroku sądu odwoławczego przez pryzmat najpoważniejszych naruszeń prawa, ale kolejnej kontroli wyroku Sądu Rejonowego, sprowadzając tym samym Sąd Najwyższy do roli sądu niejako „trzeciej instancji”. Obowiązkiem Sądu Najwyższego w ramach postępowania kasacyjnego nie jest natomiast ponowna weryfikacja ustaleń faktycznych, ani kolejna ocena wyroku pierwszoinstancyjnego i to przez pryzmat dokładnie tych samych kryteriów, które wszechstronnie rozważano już w postępowaniu apelacyjnym.

Z uzasadnienia wyroku Sądu II instancji wynika natomiast, wbrew twierdzeniom skarżącego, że zarzuty apelacyjne zostały rozpoznane, na co wskazuje dokładne i przekonujące ich rozważenie i omówienie. W związku z analizą podniesionych zarzutów odwoławczych Sąd Okręgowy nie powziął wątpliwości co do wartości poszczególnych dowodów, ich oceny, ani poczynionych w tej sprawie ustaleń faktycznych i dokonanej subsumcji. Jak odnotowano w uzasadnieniu, okoliczność że pokrzywdzeni oraz bezpośredni świadkowie zdarzeń z udziałem skazanego odmówili złożenia zeznań jako osoby najbliższe skazanemu, nie zubożała materiału dowodowego na tyle, aby nie było możliwe wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia. Przeciwnie, uznano że pozostały materiał dowodowy w postaci zeznań świadków, w tym: D. B., K. D. P., I. K., P. C., P. N. oraz P. M. oraz zgromadzonych dokumentów, dawał pełne i jednocześnie wystarczające – co starał się zanegować skarżący - podstawy do przypisania D. S. zarzucanego mu czynu. Sąd odwoławczy trafnie wskazywał, że choć osoby te nie były bezpośrednimi świadkami znęcania się skazanego nad najbliższymi, co w tego typu sprawach nie jest rzeczą wyjątkową, to jednak posiadane przez nich informacje (ze słyszenia i własnych obserwacji) odnośnie osoby skazanego i przedmiotowych zdarzeń, mogły posłużyć za pełnowartościowy fundament ustaleń faktycznych w tej sprawie. Wszyscy konsekwentnie relacjonowali, że D. S. będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury, stosował przemoc fizyczną i psychiczną wobec swojej siostry i matki, dewastował przedmioty i mienie. Z jego wyłącznie powodu przeprowadzane były liczne interwencje, o czym relacjonowali funkcjonariusze policji oraz potwierdzała to wdrożona wobec niego procedura niebieskiej karty. Bynajmniej nie były to ze strony skazanego zwykłe domowe kłótnie i zaczepki pod wpływem alkoholu, co stara się bagatelizować obrońca, ale akty przemocy, które zasadnie zaliczono do znamion czynu z art. 207 § 1 k.k. Wydana w tej sprawie opinia sądowo-lekarska oraz dokumentacja medyczna obrazowały nadto, jakiego rodzaju obrażenia odniosła E. S. i że mogły być one zadane na skutek działania tępych narzędzi (np. pięści) a także powstać w okolicznościach ustalonych w tej sprawie. Zupełnie chybione są się zatem argumenty obrońcy (pkt b kasacji), sprowadzające się do zarzutu, że opinia biegłego nie wyjaśniała, iż to konkretnie skazany doprowadził do powstania tych

obrażeń, tym bardziej, że tego rodzaju ustalenie pozostaje w gestii sądu orzekającego na podstawie zgromadzonych dowodów, a nie opiniującego w sprawie biegłego. Uwzględnienie całokształtu materiału dowodowego doprowadziło Sądy orzekające do konkluzji, że skazany stosował przemoc, także fizyczną wobec najbliższych, a bezpośrednim skutkiem jego zachowania 10 września 2016 r. były zdiagnozowane obrażenia u pokrzywdzonej.

Zarzut z pkt. 2 kasacji również okazał się bezzasadny. Przypomnieć należy, że o obrazie prawa materialnego można mówić dopiero wówczas, gdy ustalenia faktyczne dokonane w sprawie są poprawne i skarżący ich nie kwestionuje, a błąd sądu sprowadza się do niewłaściwego zastosowania bądź niezastosowania tam gdzie było to obowiązkowe, określonego przepisu prawa materialnego, względnie do wadliwej jego wykładni. We wniesionej kasacji w sposób wewnętrznie sprzeczny skarżący podnosi zarzut naruszenia art. 207 § 1 k.k., jednocześnie nie zgadzając się z ustaleniem, że D. S. swoim zachowaniem realizował wszystkie znamiona tego czynu, znęcając się psychicznie i fizycznie nad siostrą i matką. Nadto, Sąd Okręgowy, którego rozstrzygnięcie jest kwestionowane nie stosował prawa materialnego, a jego rola sprowadzała się wyłącznie do kontroli. W jej toku nie dopatrzone zostały błędów związanych z właściwym zastosowaniem prawa materialnego, co wystarczająco i przekonująco wyjaśniono w uzasadnieniu. Sąd Okręgowy z tych samych przyczyn nie mógł dopuścić się również naruszenia art. 5 § 1 i § 2 k.p.k., co podniósł w ppkt. c i d skarżący. Wskazane normy są regułami, którymi powinien kierować się Sąd rozpoznający sprawę *meriti*, a tym samym naruszyć ich co do zasady nie może sąd odwoławczy zwłaszcza, gdy utrzymuje orzeczenie tego pierwszego sądu w mocy.

Uwzględniając powyższe trzeba stwierdzić, że autor kasacji nie przedstawił żadnych zarzutów mogących skutecznie podważyć orzeczenie Sądu Okręgowego, nie wykazał w szczególności, aby w toku procedowania doszło do wskazanych w pkt 1 ppkt. a i b uchybień. Przeprowadzona przez ten Sąd kontrola instancyjna orzeczenia Sądu Rejonowego spełniła wszelkie kryteria rzetelności i wszechstronności i dlatego Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt. I sentencji postanowienia, rozstrzygając o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego stosownie do treści art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

